

Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Całbecki

Toruń, 4.12.2024 r.

Dot. KS-II-S.0003.28.2024

Pan
Jarosław Wenderlich
Radny Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Szanowny Panie Radny,

w odpowiedzi na Pana interpelację z dnia 24 listopada br. w sprawie planowanych remontów i inwestycji w Zespole Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą oraz planu działań dla chaty mennonickiej w Chrystkowie, uprzejmie informuję:

Względem przedstawionych w interpelacji pytań dotyczących domu podcieniowego w Chrystkowie Dyrekcja Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą (ZPKnDW) przedstawia następujące stanowisko:

- 1) Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą posiada komplet dokumentów projektowych i decyzji administracyjnych (czyli tzw. gotowość techniczną), pozwalających na przeprowadzenie kompleksowego remontu konserwatorskiego budynku. Poza trwającymi właśnie pracami związanymi z rekonstrukcją dachu projekt zakłada również (w kolejności wykonywania):
 - demontaż podłóg;
 - wykonanie tymczasowych konstrukcji wspierających;
 - odstonięcie pod nadzorem konserwatorskim fundamentów;
 - demontaż wtórnych uzupełnień ceglanych ścian i podparć stropów;
 - wyznaczenie poziomu posadowienia ścian;
 - wzmocnienie węzłów węglowych;
 - zabezpieczenie i konserwację stolarki drzwiowej i okiennej;

- demontaż stropów;
- korektę położenia ścian;
- rekonstrukcje fundamentów i podwalin;
- uzupełnienie konstrukcji ścian zewnętrznych i wewnętrznych;
- konserwację belek stropowych, oczepowych i słupów wystawki;
- usunięcie tymczasowych konstrukcji wspierających;
- wykonanie strefy przewietrzenia podłóg i rekonstrukcje podłóg;
- organizacje odpływu wód gruntowych;
- wykonanie prac wykończeniowych.

Duży zakres planowanych prac oraz ich znaczna trudność powodują, że przewidziane koszty znacząco przekraczają możliwości finansowe ZPKnDW. Z tego względu prace będą wykonywane w miarę pozyskiwania środków finansowych, najprawdopodobniej wieloetapowo. Stąd realizacja projektu najprawdopodobniej będzie rozłożona na kilka kolejnych lat. Dokumentacja projektowa obiektu jest dostępna do wglądu w siedzibie Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą.

- 2) Zacieśnianie współpracy z potomkami dolnowiślanych mennonitów (żyjącymi obecnie przede wszystkim w USA) pozwala zakładać, że w najbliższych latach możliwe będzie organizowanie wydarzeń z ich udziałem. Nawiązanie współpracy z przedstawicielami grupy z Holandii pozwoliło pozyskać autentyczną, uprawianą przez osadników olęderskich odmianę pszenicy (Red Turkey) i wprowadzić ją do historycznej uprawy. W związku z tym dom podcieniowy w Chrystkowie rozwija swoją funkcję lokalnego centrum zachowania i popularyzacji dziedzictwa mennonitów w Polsce.

Ponadto utrzymywane w nim zwierzęta gospodarskie, kolekcjonowane stare maszyny rolnicze oraz uprawiane dawne odmiany drzew owocowych pozwalają prezentować dawne techniki i wiedzę rolniczą. Odmiany zgromadzone w kolekcji dawnych odmian drzew owocowych oraz w szkółce drzew owocowych stanowią jeden z największych tego typu banków genów w Polsce.

W świetle zmian klimatycznych i rozwoju rolnictwa zgromadzone zasoby zyskują coraz większą wartość, zwłaszcza że zarówno kolekcja starych odmian drzew owocowych, jak i wystawa urządzeń związanych z rolnictwem, nieustannie są powiększane.

Dzięki współpracy z uczelniami każdego roku w Chrystkowie odbywają się krótsze i dłuższe wizyty kadry naukowej i studentów. W tym roku przez prawie dwa tygodnie stacjonowali w obrębie zagrody wiejskiej w Chrystkowie studenci archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, którzy prowadzili badania nad osadnictwem pradziejowym w Dolinie Dolnej Wisły. W latach poprzednich odbywały się tam między innymi zajęcia terenowe z gleboznawstwa międzynarodowego zespołu studentów kierunków geograficznych. Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą miał również możliwość gościć w obiekcie studentów uniwersytetu trzeciego wieku z Niemiec.

Poza wciąż rosnącym zainteresowaniem indywidualnych turystów i grup turystycznych, dom podcieniowy w Chrystkowie rozwija również swoją funkcję jako lokalne centrum zachowania i promocji dziedzictwa osadnictwa olęderskiego, miejsce zachowania materialnego i niematerialnego dorobku rolnictwa z ubiegłych wieków oraz ośrodek edukacyjny. W najbliższych latach Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą planuje utrzymywać i rozwijać wszystkie funkcje, jakie pełnił i pełni obecnie ten obiekt.

Z poważaniem

